

Aquest article va ser escrit per la Responsable del Centre de Documentació i Debats del CCCB Judit Carrera, i publicat en la secció d'Opinió del Diari ARA, amb motiu del segon Workshop d'AC al Raval l'estiu de l'any 2015:

Rehabilitar l'arquitectura

Judit Carrera, Diari Ara, 10/07/2015

· El 70% dels arquitectes estan a l'atur o tenen un salari inferior als 1.000 €. Aquest és el punt de partida del projecte Arquitectes de Capçalera, una iniciativa d'un grup d'estudiants i professors de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona que va néixer el juny del 2013 com a resposta a la crisi econòmica i al seu impacte en la professió.

Arquitectes de Capçalera proposa crear la figura d'arquitectes de referència que cuidin el dia a dia dels habitatges i els seus veïns, una funció equivalent a la que exerceix el metge de família en l'àmbit de la salut.

El projecte parteix de dos pressupòsits incontestables. El primer, la necessitat de redefinir la funció social de l'arquitectura després de dècades en què l'ambició última era dissenyar edificis icònics més pensats per ser fotografiats des del cel que per ser viscuts arran de terra. Arquitectes de Capçalera neix per recuperar el sentit de l'ofici, per tornar a connectar els arquitectes a les necessitats quotidianes dels ciutadans i per oferir un horitzó futur il·lusionant als estudiants d'arquitectura.

El segon punt de partida del projecte és la convicció que la ciutat del futur ja està construïda. Més que crear nous parcs d'habitatges i expandir-se pel territori, a les ciutats europees els toca ara consolidar els teixits

urbans existents. Avui, la prioritat és mantenir i rehabilitar els edificis envellits del seus centres històrics.

No és casual, doncs, que els primers arquitectes de capçalera hagin triat el barri del Raval de Barcelona per a les seves intervencions. El Raval és un parc d'habitatge molt precari, en què la majoria de pisos són més vells i petits que a la mitjana de la ciutat, i pertanyen al règim de lloguer en un grau més elevat. El 60% dels pisos del Raval estan ocupats per sis persones o més. Si a això hi sumem que es tracta d'un barri tres vegades més dens que la resta de Barcelona, s'entén millor la seva complexitat urbana i social. Ni la immigració ni el turisme: l'habitatge és l'origen dels problemes del Raval.

El principal valor dels arquitectes de capçalera és l'escolta. Igual que el metge de família, que necessita temps i informació detallada del context i l'historial del seu pacient, l'arquitecte de capçalera estableix una relació de proximitat i confiança amb el veí que el sol·licita i dedica temps a cartografiar l'habitatge que es proposa rehabilitar. Amb l'ajuda dels seus professors, els estudiants fan propostes pràctiques per millorar l'eficiència energètica de l'edifici, superar barreres arquitectòniques, arreglar els espais comuns com les escales i els terrats i potenciar-ne l'ús veïnal. Però a més d'aquests problemes tècnics, els estudiants fan suggeriments més globals de millora de la convivència entre veïns i de la qualitat de vida subjectiva dels residents. Des del seu naixement, Arquitectes de Capçalera té el suport del districte de Ciutat Vella i col·labora amb la intensa xarxa associativa del barri i, mentre arrela, ja ha despertat l'interès de ciutats d'arreu del món.